

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414206552
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1414206552.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Michaely Kráľovej v právnej veci navrhovateľa: F. O. O. L. Š. G. P. S. , trvale N. M. A. X, N., právne zastúpeného JUDr. Jarmilou Zahradníkovou, advokátkou so sídlom Pluhová 78, Bratislava, proti odporkyňi: L. M. O. L. Š. G. P. S. P. S. Á. , rodená B. trvale bytom M. A. X, N., štátny občan SR, o rozvod manželstva, s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 01. júla 2015, č.k. 4C 77/2014-62, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 01. júla 2015, č.k. 4C 77/2014-62, **p o t v r d z u j e .**

Účastníci **n e m a j ú** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava IV. rozsudkom zo dňa 01.07.2015, č.k. 4C 77/2014-62, rozviedol manželstvo účastníkov F. O. O., nar. XX.XX.XXXX, a L. M. O., rodenej B., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bratislava - Staré Mesto vo zväzku D., ročník XXXX, strana XX, pod poradovým číslom XXX.

Súd prvého stupňa po vykonaní dokazovania, výsluchom oboch účastníkov, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, mal za preukázané, že zo strany navrhovateľa obnova manželstva už nie je možná. Problémy v manželstve nastali, keď zistil manželkinu neveru, pričom manželia žili v spoločnej domácnosti, ale ako kamarát s kamarátkou. Dňa 01.07.2013, po tom ako odišiel do dôchodku, sa rozhodol, že už s manželkou nechce žiť, a že podá návrh na rozvod manželstva. Následne odišiel do rodičovského domu a odvtedy tam žije spolu so svojou partnerkou. Ako ďalší dôvod rozvratu ich manželstva navrhovateľ uviedol, že manželka celé noci sedela pri počítači, on nemal pripravenú večeru, pričom cez víkendy musel variť on. Vzťah s partnerkou má od roku 1997 a dôvodom pre podanie návrhu na rozvod jeho manželstva s odporkyňou je jeho nový vzťah. V konaní pred súdom prvého stupňa na otázky odporkyne uviedol, že nechce, aby sa odporkyňa o neho starala.

Odporkyňa vo svojich výpovediach poukázala na to, že do roku 1995 mali s navrhovateľom normálne, bežné, manželstvo, vychovali tri deti. Nesúhlasí s dôvodom rozvratu manželstva tak, ako ho uviedol navrhovateľ, nikdy mu nebola neverná. Manžel sa po odchode do dôchodku postupne odsťahoval na rodičovský dom, kde žije. Posledných asi 10,11 rokov nepustil do domu ani vlastné deti, vnúčatá a ona tam taktiež nebola. Manžel uhrádza všetky platby za byt v Bratislave, ktorý majú vo vlastníctve. O intímnej priateľke vedela roky, ale nesúhlasí s rozvodom a chce žiť len so svojim manželom, chce sa o manžela starať.

Manželstvo účastníkov je dlhodobé a trvale rozvrátené, neplní si svoj účel, ktorým je harmonické a trvalé spoločenstvo muža a ženy. Ako manželka nežijú od roku 2004, intímne sa nestýkajú, nevedú spoločnú domácnosť, nehospodária od júla 2013, kedy sa navrhovateľ odsťahoval do Hrabčova. Každý z nich žije svojim spôsobom života. Odporca nadviazal vzťah s inou ženou v roku 1997, ktorý pretrváva, žije s ňou v spoločnej domácnosti, obnova manželstva nie je možná, práve naopak navrhovateľ radikálne trvá na rozvoje manželstva; pre úplné vzájomné citové odcudzenie nie je predpoklad na obnovenie manželského spolužitia. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa v zmysle citovaných zákonných ustanovení manželstvo ako neperspektívne rozviedol. Príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, súd prvého stupňa ustálil predovšetkým v rozdielnych názoroch na manželské spolužitie, ako aj v rozdielnych povahových vlastnostiach manželov. Dlhodobé pretrvávanie nezhôd spočívajúce v neochote, či neschopnosti oboch manželov vyriešiť manželskú krízu cestou hľadania kompromisov, záujmov, vzájomným porozumením a toleranciou v záujme zachovania rodiny, mali za následok vážne narušenie vzťahov medzi manželmi, čo postupne viedlo k odchodu navrhovateľa zo spoločnej domácnosti, až k ukončeniu spolužitia manželov, ktoré sa vzhľadom na okolnosti, postoj navrhovateľa a vážnosť jeho známosti s inou ženou od roku 1997 stalo odstupom času nezvratným. Rozsudok odôvodnil ustanovením § 18, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 144 veta prvá O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie odporkyňa dôvodiac tým, že tvrdenia o jej údajnej nevere sa nezakladajú na pravde, nakoľko nikdy navrhovateľovi nebola neverná. Uviedla, že prvých 10 rokov ich manželstva bolo náročných, vzhľadom na spolunažívanie a rodinný život s navrhovateľom z dôvodu častého sťahovania, z dôvodu štúdia, ako aj z dôvodu starostlivosti o tri maloleté deti. Napriek tomu, že to bolo ťažké obdobie, všetko spolu s navrhovateľom prekonali a majú tri krásne deti. V rámci odvolania ďalej poukázala na to, že potom, ako navrhovateľa prišla navštíviť na rehabilitáciu spolu s 12-ročnou dcérou do Tatier tento ju obvinil, že mu bola neverná, a následne čelila zo strany navrhovateľa psychickému týraniu. Napriek uvedenému jej k 40. výročiu svadby navrhovateľ venoval prsteň, po ktorom túžila. O dvojitom živote navrhovateľa sa dozvedela až v roku 2010, po návrate z dovolenky, kedy našla stopy po ženskej prítomnosti v ich manželskej spálni. Súčasne v rámci odvolania poukázala na to, že vysoké dávky alkoholu, ktoré navrhovateľ najskôr toleroval, začali neskôr ovplyvňovať jeho kognitívne schopnosti. Prejavujú sa u neho väčšie výpadky krátkodobej pamäte, pričom navrhovateľ má problémy s počítaním, je nepozorný, jeho výroky, možno úmyselne, sú často zavádzajúce a jednotlivé vety počas rozhovoru si navzájom odporujú. Už v roku 2012 mu bola diagnostikovaná počiatočná demencia, ktorá sa len stupňuje. Odporkyňa ďalej uviedla, že po odchode navrhovateľa zo spoločného bytu sa ho snažila kontaktovať, avšak neúspešne. Navrhovateľ nekomunikoval ani so svojimi deťmi, prišiel ich iba sporadicky navštíviť. Uviedla, že potom, ako sa navrhovateľ odsťahoval z Bratislavy, stratil záujem o celú rodinu. Konanie navrhovateľa po odchode zo spoločnej domácnosti len potvrdzuje, že navrhovateľ konal a vypovedal pred súdom na nátlak omnoho mladšej a rozvedenej partnerky, ktorá potrebovala rýchly rozvod. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje odporkyňa za nesprávne aj z toho dôvodu, že konajúci súd sa nezaoberal zdravotným stavom navrhovateľa a hlavne v tom, aký bude mať rozvod emocionálny a ekonomický dopad na ňu ako odporkyňu. Odporkyňa považuje rozsudok súdu prvého stupňa za nesprávny, nakoľko súd prvého stupňa sa nevysporiadal s predloženými dôkazmi a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolaciemu súdu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh navrhovateľa zamietnuť, prípadne zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporkyne navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. Má za to, že súd prvého stupňa sa dostatočným spôsobom oboznámil a správne vysporiadal so zisteným skutkovým stavom veci a na základe uvádzaných skutočností, tvrdení, dôkazov, ako aj z vlastnej činnosti, dospel na základe svojho hodnotenia a úvah k správne právnemu posúdeniu veci a k rozhodnutiu o rozvoje manželstva účastníkov. Skutočnosť, že odporkyňa nesúhlasí s rozhodnutím súdu, ho nerobí nesprávnym. V rámci svojho vyjadrenia uviedol, že strata dôvery medzi partnermi nebola jediným dôvodom rozvratu manželstva účastníkov. Súd prvého stupňa správne uviedol, že manželstvo účastníkov neplní ani nemôže plniť svoj účel vzhľadom na rozvrat ich vzťahu, ktorý je vážny a trvalý, bez možnosti obnovenia jeho základných funkcií. So zreteľom na jednoznačný postoj navrhovateľa nemožno očakávať obnovenie manželstva. Odporkyňa neuvádza vo svojom odvolaní žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že manželstvo medzi účastníkmi konania nie je vážne a trvalo rozvrátené. Práve naopak, sama poukazuje na problémovú komunikáciu a jej nespokojnosť vo vzťahu. Ostatné skutočnosti uvádzané navrhovateľkou, ktoré mali nastať po rozvoje

manželstva, nie sú relevantné a netýkajú sa merita veci, ktorými je posúdenie otázky rozvratu a možnosti obnovy manželstva. Podľa navrhovateľa možno predpokladať, že odporkyňa nemá skutočnú snahu o obnovu manželstva (poslanie dvoch listov po obdržaní návrhu na rozvod manželstva), ale v jej prípade ide zjavne len o účelové predlžovanie konania za účelom udržania si statusu vydatej ženy, čo možno najdlhšie aj vzhľadom k veku účastníkov konania, čo dokumentuje žiadosť o odročenie pojednávania, či iniciovanie manželskej poradne rok po pojednávaní, ako aj v odvolaní obsiahnuté tvrdenie, že súd prvého stupňa sa nezaoberal ekonomickým dopadom rozvodu manželstva na odporkyňu, pričom z tvrdení účastníkov mal za preukázané, že účastníci spolu nehospodária. Účastníci konania spolu viac ako dva roky nežijú, nekomunikujú, intímne sa nestýkajú a nehospodária. Má dlhodobý vzťah s inou ženou, s ktorou žije a ktorú ľúbi; ide o dlhodobu nemenný stav. Je zjavné, že prípadnou zmenou rozhodnutia by nedošlo k obnoveniu manželského spolužitia, a preto ani k zlepšeniu emocionálneho stavu odporkyne. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 01.01.2016, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ustanovenia § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 20. apríla 2016 (§ 211 ods. 2 O.s.p., § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právna zástupkyňa navrhovateľa, upovedomení zákonným spôsobom.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa v celom rozsahu pridržiava dôvodov rozsudku, ako správnych, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je potrebné zdôrazniť nasledovné. Zostalo v konaní nepochybné, že manželstvo účastníkov trvá od roku 1965, že z tohto vzťahu pochádzajú tri deti, už plnoleté, že viac ako dva roky si neplní žiadnu z funkcií manželstva. V súčasnosti žije navrhovateľ so svojou partnerkou, pričom obnovenie manželského spolužitia je podľa jeho názoru nemožné. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine vymedzuje podmienky pre rozvod manželstva, a síce, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené, trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Na zrušenie manželstva rozvodom nie je právny nárok. Je v právomoci súdu, aby posúdil vážnosť rozvratu medzi manželmi so zreteľom na ich celkové správanie sa, a to z hľadiska účelu manželstva v oblasti biologickej, výchovnej, hospodárskej, funkcie vzájomnej pomoci, ktoré všetky vytvárajú zdravé rodinné prostredie, bezpečie a istotu deťom pochádzajúcim z manželstva. Prechodný a krátkodobý nesúlad medzi manželmi nemôže byť za žiadnych okolností dôvodom na rozvod manželstva.

V prejednávanej veci po vykonanom dokazovaní bolo ustálené, že sú splnené všetky hmotnoprávne podmienky ustanovené pre rozvod, a síce vážnosť narušenia manželských vzťahov, trvalosť rozvrátenia manželských vzťahov, manželstvo si nemôže plniť svoj účel, teda nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo; od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Za týchto okolností, ak súd prvého stupňa vyhovel návrhu na rozvod manželstva účastníkov, rozhodol vecne správne. Ani v odvolacom konaní nenastali také zmeny, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu ako potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Odporkyňa v odvolaní uvádzala dôvody také, ktoré uvádzala už v konaní pred súdom prvého stupňa, a s ktorými sa súd prvého stupňa vypořiadal. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že manželstvo je dobrovoľný zväzok muža a ženy, nemožno nikoho nútiť nasilu v ňom zotrvať v prípade, ak sú pre jeho zánik splnené zákonné podmienky, o čo ide v prejednávanej veci.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi.

S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nepriznal v súlade s ustanovením § 224 ods. 1, § 144 veta prvá O.s.p. Okolnosti prípadu a ani pomery účastníkov neodôvodňujú rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 144 veta druhá O.s.p.

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.